

عنوان مقاله:

سنجش کاربست ابزارهای انسجام واژگانی در کتاب های فارسی متوسطه ی اول

محل انتشار:

پژوهشنامه آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان، دوره 7، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

جلال رحیمیان - استاد زبان شناسی دانشگاه شیراز

سید بهنام علوی مقدم - دانشیار زبان شناسی سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی

خلاصه مقاله:

در پژوهش حاضر، محتوای کتاب‌های درسی فارسی متوسطه‌ی دوره‌ی اول (هفتم، هشتم و نهم) سال تحصیلی ۹۶-۹۷، از منظر کاربرد ابزارهای انسجام واژگانی و در چارچوب نقش‌گرایی هلیدی و حسن (۱۹۷۶) مورد واکاوی قرار گرفتند. پژوهش به شیوه‌ی تحلیل محتوا و به صورت توصیفی انجام گرفت و محتوای آن شامل سه کتاب عنوان شده در فوق بود که از هر یک، سه فصل به شیوه‌ی تصادفی انتخاب شدند. مواردی که از نظر هلیدی و حسن ابزارهای انسجام واژگانی محسوب می‌شوند در سه کتاب درسی استخراج گردیده و بسامدگیری شد. درصد وقوع هر یک از ابزارها نیز به دست آمد. پس از بررسی داده‌ها مشخص شد، کتاب فارسی هفتم با ۱۵۸ مورد، کتاب فارسی هشتم با ۱۲۵ مورد و فارسی نهم با ۱۲۰ مورد، در به‌کارگیری ابزار انسجام واژگانی به ترتیب در رتبه‌های اول تا سوم قرار دارند. در کتاب فارسی پایه‌ی هفتم، باهم‌آیی بیشترین ابزار انسجام به‌کاررفته و تضاد، کمترین ابزار استفاده شده بود. در فارسی هشتم، باهم‌آیی و هم‌معنایی به ترتیب بیشترین و کمترین ابزار انسجام واژگانی به‌کاررفته در این کتاب و در فارسی نهم نیز، شمول معنایی بیشترین و باهم‌آیی کمترین ابزار به‌کار رفته بودند. در راستای تحلیل آماری دقیق‌تر و یافتن معناداری در توزیع ابزارهای انسجام واژگانی در هر یک از کتاب‌ها، از آزمون مجذور کای استفاده گردید. بر اساس نتایج به دست آمده در سطح $p < 0.05$ ، میان توزیع ابزارهای انسجام واژگانی به‌کاررفته در هر یک از پایه‌های تحصیلی هفتم، هشتم و نهم، تفاوت معنی‌داری وجود دارد.

کلمات کلیدی:

تحلیل محتوا، نقش‌گرایی، انسجام واژگانی، کتاب های فارسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1329834>

